Drogi biblioteczne i archiwalne skrzyżowały się także w Polsce, a raczej połączone zostały doświadczenia i wysiłki obu środowisk, aby osiągnąć wspólny cel, jakim było zabezpieczenie i opracowanie bogatych zbiorów zgromadzonych w podparyskim Maisons-Laffitte, gdzie od 1954 roku miała swoją siedzibę ważna instytucja – Instytut Literacki Kultura. Prace nad zabezpieczeniem, uporządkowaniem i opisaniem zbiorów prowadzone były w latach 2009-2015 na mocy umowy między Stowarzyszeniem Instytutu Literackiego Kultura, Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych i Biblioteki Narodowej. Kierowała nimi Maria Wrede, kierownik Zakładu Rękopisów Biblioteki Narodowej, a wzięły w nich udział 34 osoby – archiwiści i bibliotekarze. Projekt miał kilka celów, w tym zgromadzenie i udostępnienie informacji o przebogatych różnorodnych zbiorach – początkowo w bazie danych , a w tym roku Biblioteka Narodowa wydała publikację „Przewodnik po zasobie Archiwum Instytutu Literackiego Kultura", opracowaną przez M. Wrede. Książka wprowadza w świat fenomenu, jakim była emigracyjna działalność Jerzego Giedroyca i współpracujących z nim twórców, ludzi kultury, polityków, patriotów.

Publikacja składa się z kilku części. We Wprowadzeniu omówiona została historia gromadzenia zbiorów w Maisons-Laffitte, przebieg projektu z lat 2009-2015, jego zasady działania i wykonawcy oraz przedstawiona została struktura inwentarza. Kalendarium Instytutu Literackiego (1946-2010) zamieszczono w drugiej części. Rozpoczyna je założenie w Rzymie wydawnictwa Instytut Literacki, w którym od początku pracowali oprócz J. Giedroyca – Gustaw Herling-Grudziński oraz Zofia i Zygmunt Hertzowie. Kalendarium kończy rok 2010, w którym wydano ostatnie publikacje, a jednocześnie trwały już prace nad opracowaniem zbiorów. Warto zwrócić uwagę, że przy wielu wzmiankach o wydarzeniach zamieszczono odsyłacze do sygnatur dokumentów z nimi związanych.
Omówienia kolejnych dokumentów poprzedza część Organizacja materiałów w Archiwum Instytutu Literackiego Kultura. Zawarto w niej poszerzony – do drugiego lub trzeciego poziomu opisu – spis zawartości. Przy nazwie każdej serii podany jest jej literowy symbol, podawany w dalszych częściach przed sygnaturą liczbową omawianych dokumentów. Zostały one pogrupowane w 13 głównych częściach. Nazwano je kolejno: Funkcjonowanie; Korespondencja Redakcji; Teki Redakcyjne; Materiały Warsztatowe; Materiały Osobowe; Materiały Niewykorzystane; Dystrybucja; Pomoc; Finanse; Informacje o Działalności; Materiały na Innych Nośnikach oraz Dokumenty Nietekstowe; Papiery Osobiste Mieszkańców Domu i Materiały Powierzone (kilka spuścizn i kilku organizacji).
Publikację uzupełnia indeks osób i nazw, odnoszący się do treści inwentarza, oraz fotografie wnętrz siedziby Instytutu Literackiego, zgromadzonej dokumentacji oraz osób związanych z działalnością instytucji. Autorka publikacji, Maria Wrede, zwraca we Wprowadzeniu uwagę, że przy opracowywaniu i opisie zasobu Archiwum ILK zastosowano metody łączące zasady obowiązujące w archiwach i bibliotekach. Efekt tego połączenia można zobaczyć w nowej publikacji, która już teraz może być uznana za ważną pomoc informacyjną o części dziedzictwa kulturalnego przechowywanego poza granicami Polski.

INWENTARZ INSTYTUTU LITERACKIEGO KULTURA

Anna Laszuk (NDAP)